

Regiondirektörens rapport

9 juni 2020

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Region Norrbotten

PUBLICERINGSDATUM

[Publiceringsdatum Quickpart]

DOKUMENT-ID

ARBGRP870-1356963637-41

ANSVARIG

Anna-Stina Nordmark Nilsson

VERSION

0.18

UPPRÄTTAD AV

Hans Nylund

Innehållsförteckning

Ekonomirapport	4
Resultat hälsocentraler	4
Produktion	5
Tillgänglighet.....	5
Primärvård	5
Specialiserad vård.....	5
Barn- och ungdomspsykiatri	6
Produktion.....	6
Beläggning.....	6
Personlrapport	6
Divisionernas delårsrapporter	7
Division Närsjukvård, gemensamt.....	7
Luleå-Boden	7
Övriga länet	8
Division Länssjukvård	8
Division Folktandvård	9
Division Service.....	10
Division Länsteknik.....	10
Omställningsarbetet	11
Aktuella händelser	11
Covid-19	11
Regionen i media	12
Information från verksamheten	12
Division Närsjukvård	12
Utökade möjligheter till videobesök och digital vård.....	12
Division Folktandvård	13
Kompetensförsörjning	13
Produktions- och kapacitetsplanering	13
Division Service.....	14
Beredskapslager	14
Ombyggnationer	14
Sjukresor	14
Samarbete över enhetsgränser	14
Vårdnära service	14

Nytt textilavtal	15
Regionstaben.....	15
Ny styrning och affärsmodell för Inera.....	15
Brandsäkerhet	15
Transport av smittförande avfall.....	15
Domstolsbeslut gällande begäran om utlämnande av handling	16
Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg	16
Norrbottens hälsoguide	17
Utvecklingsarbeten	17
Projekt.....	17
Ny app lanserad för videobesök.....	17
Robotisering av administrativa processer	17
Patientsäkerhet.....	18
Patientsäkerhetsplan.....	18
Avvikelse som berör patienter med Covid-19.....	18
Lex Maria.....	18
Aktuella tillsynsärenden	19
Vårdskador.....	19
Punktprevalensmätningar.....	19
Information från nämnderna	19
Regional utveckling	19
Coronapandemins påverkan på kulturområdet	19
Kulturplanen förlängs ett år	20
Patientnämnden.....	20
Delårsrapport	20
Grundläggande granskning av patientnämnden 2019.....	21
Beslut från Justitieombudsmannen	21
Bilagor	22
Ekonomirapport	22
Hälsocentralernas resultat	22
Produktion och tillgänglighet.....	22
Personalrapport	22
Divisionernas delårsrapporter	22

Ekonomirapport

I bilaga presenteras ekonomirapport per april 2020. I korthet sammanfattas resultaten enligt följande.

Region Norrbottens verksamheter har under våren ställt om för att hantera coronapandemin. Kostnader ökar för uppbyggnad av covid-19-verksamheter och minskar på andra områden på grund av omprioritering av operationer och besök, vilket samtidigt leder till att intäkterna minskar. Kostnader och förlorade intäkter för covid-19 uppgår hittills till 105 mnkr.

Verksamhetens resultat per april är 37 mnkr, vilket är 6 mnkr sämre än budget, men 75 mnkr bättre än föregående år. Nettokostnaden är 2 838 mnkr, vilket är i samma nivå jämfört med föregående år och 67 mnkr bättre än budget. Det innebär att nettokostnadsutvecklingen är noll procent jämfört med samma period 2019. Personalkostnaderna är 20 mnkr lägre än föregående år vilket beror på färre anställda. Kostnaderna för inhyrd personal, fastighetskostnader och kostnader för sjuktransport är lägre. Kostnader som ökat är köpt utomlänsvård och läkemedel.

Periodens resultat är -312 mnkr vilket är 395 mnkr sämre än budget och 507 mnkr sämre än föregående år. Pensionsportföljens värde har minskat med 317 mnkr sedan årsskiftet med anledning av börsturbulensen i mars månad, vilket huvudsakligen förklarar avvikelsen mot budget. Periodens balanskravsresultat uppgår till 5 mnkr.

Verksamheterna redovisar ett resultat på 15 mnkr vilket är en förbättring med 118 mnkr jämfört med samma period föregående år och 42 mnkr bättre än budget. Det är divisionerna Länssjukvård, Service, Länsteknik och Regiongemensamt som har ett resultat bättre än budget. Alla divisioner utom Folk tandvården har förbättrat sina resultat jämfört med föregående år.

Marknadsvärdet i pensionsportföljen föll kraftigt i mars och en nedviktning av aktieandelen från 53 procent till 14 procent har genomförts för att skydda portföljens värde. I april har marknadsvärdet återhämtat sig något. Pensionsportföljens marknadsvärde är 4 136 mnkr per sista april vilket är 32 mnkr högre än anskaffningsvärdet. Portföljen bestod av 14 procent aktiefonder och 86 procent räntebärande placeringar. Avkastningen sedan årsskiftet är -7,1 procent. Portföljen motsvarar 53 procent av pensionsförpliktelserna.

Resultat hälsocentraler

Resultatet för hälsocentralerna i Luleå-Bodenområdet är negativt -21 mnkr för perioden, vilket är på samma nivå som föregående år. Prognosen på -59,8 mnkr är en resultatförbättring på 1,9 mnkr, varav 3,6 mnkr är en effekt av sammanslagningen av Erikslunds och Björknäs hälsocentraler.

Kiruna hälsocentral har ett förbättrat resultat för perioden med 2,2 mnkr jämfört med samma period 2019 och det prognosticerade resultatet är 7,4

mnr bättre än 2019 vilket innebär ett nollresultat för året. Hälsocentralen har genomfört åtgärder och minskar inhyrd personal vilket ger effekt. Dessutom minskas jourkostnaderna genom samverkan och gemensam samjour på Gällivare sjukhus.

Alla hälsocentraler inom Gällivare närsjukvårdsområde har bättre prognostiserade resultat 2020 än resultatet 2019.

Hälsocentralerna i Piteå närsjukvårdsområde har ett förbättrat periodresultat med 1,5 mnr jämfört med föregående år och det prognosticerade årsresultatet är 8,3 mnr bättre än 2019. Alla hälsocentralerna inom verksamhetsområdet har en årsprognos som är bättre än utfallet 2019. Hälsocentralerna i Piteå samverkar kring en rad verksamheter, exempelvis gemensam barnmorskemottagning och paramedicin. Fokus är också på att minska inhyrd personal.

Hälsocentralerna i Kalix närsjukvårdsområde visar ett försämrat resultat för perioden med 2,0 mnr jämfört med föregående år. Kostnaderna har inte minskat och det är svårigheter att genomföra planerade åtgärder enligt handlingsplanen. Det prognosticerade årsresultatet är dock 4,2 mnr bättre än utfallet 2019. Det är Kalix och Överkalix prognosticerar förbättrade resultat.

Hälsocentralerna som bedrivs i egen regi har per april ett negativt resultat på -34,2 mnr vilket är i nivå med föregående års resultat. Det prognostiserade årsresultatet på -96,6 mnr är 7 mnr bättre än 2019 års resultat.

Resultattabell med årsprognoser för de regiondrivna hälsocentralerna redovisas i bilaga.

Produktion

I bilaga presenteras rapport för produktion och tillgänglighet per april 2020. I korthet sammanfattas resultaten enligt följande.

Tillgänglighet

Primärvård

Telefontillgängligheten i primärvård (0:an i vårdgarantin) uppgick till 91,3 procent i snitt vilket är en ökning jämfört samma period ifjol då tillgängligheten var 87,8 procent. Andelen vårdkontakter med medicinsk bedömning som skett inom 3 dagar i primärvård (3:an i vårdgarantin) var 95 procent vilket är en förbättring med fyra procentenheter jämfört med samma period ifjol.

Specialiserad vård

Andelen patienter på väntelistan som väntat 90 dagar eller kortare på ett beslutat besök i specialiserad vård var 55 procent vilket är en försämring med elva procentenheter jämfört med samma period ifjol. Andelen väntande patienter som väntat 90 dagar eller kortare på operation/åtgärd var 57 procent vilket är en försämring med sex procentenheter jämfört med samma

period ifjol. Minskningarna är en effekt av de åtgärder som vidtagits i samband med coronapandemin.

Barn- och ungdomspsykiatri

Andel på väntelistan inom barn- och ungdomspsykiatri som väntat kortare än 30 dagar på en första bedömning var 55 procent vilket är en förbättring med elva procentenheter jämfört med samma period ifjol. Andel på väntelistan som väntat kortare än 30 dagar på start av behandling var 84 procent vilket är en försämring med 16 procentenheter jämfört med föregående år. Andelen som väntat på utredning var 33 procent vilket är en förbättring med 18 procentenheter jämfört med samma period ifjol.

Produktion

Totala antalet besök under perioden januari-april är 11,3 procent färre jämfört med samma period föregående år. Det är både läkarbesök och övriga vårdgivarbesök som minskat. Antalet distansbesök har dock närmast fördubblats jämfört med samma period i fjol. Även andelen distansbesök av totala mängden besök har fortsatt att öka. Totala antalet läkarbesök har minskat med 16,8 procent jämfört med samma period föregående år. Samtliga besökstyper minskar inom regionens primärvård och inom somatisk vård. Psykiatrisk vård har en viss ökning av antalet akuta samt planerade nybesök jämfört med samma period ifjol.

Beläggning

Beläggningsen på vårdavdelningarna på länets sjukhus var per april: Sunderbyn 77 procent, Piteå 83 procent, Kalix 53 procent, Kiruna 53 procent och Gällivare 58 procent. Antal fastställda vårdplatser som är disponibla uppgick till 60 procent i Sunderbyn, Piteå 51 procent, Gällivare 80 procent, Kiruna 83 procent och i Kalix 85 procent. Antalet utskrivningsklara dagar har minskat med 22 procent jämfört med april föregående år. Genomsnittlig beläggning på patienthotellet under perioden januari-april var 39 procent under måndag-torsdag, en minskning med 23 procentenheter jämfört med samma period ifjol.

Personalrapport

I bilaga presenteras personalrapport per april 2020. I korthet sammanfattas resultaten enligt följande.

Covid-19 pandemin har under perioden haft stor påverkan på regionens verksamheter och resulterat i omfattande omprioriteringar och verksamhetsförändringar. Arbetet med omställningen inom regionen har till viss del pausats och trenden med minskat antal anställda och minskad extratid har brutits under periodens senare hälft. Antalet anställda har ökat med elva personer. Ökningen avser vikarier och tillfälligt anställda, främst inom primärvården och yrkeskategorierna sjuksköterska och vård och omsorgsarbete. Den totala arbetade tiden har minskat trots kraftigt ökad övertid under april månad be-

roende på covid-19. Nedgången i total arbetad tid förklaras av en ökad sjukfrånvaro under coronapandemin.

Divisionernas delårsrapporter

I bilagor presenteras divisionernas delårsrapporter för första tertialen 2020. I korthet sammanfattas resultaten enligt följande.

Regionens divisioner redovisar ett negativt periodresultat med 63 mnkr vilket är 46 mnkr sämre än budget och 68 mnkr bättre än föregående år. Alla divisioner utom folktandvården har förbättrat sina resultat. Division Länsjukvård, Division Service och Division Länsteknik har resultat som är bättre än budget. Divisionernas årsprognoser pekar på ett underskott på 233 mnkr, vilket är 56 mnkr bättre än föregående år. Division Service och Division Länsteknik prognosticeras uppnå ett bättre resultat än budget.

Division Närsjukvård, gemensamt

Resultaten har överlag påverkats kraftigt av coronapandemin. Det påbörjade omställningsarbetet har till stor del pausats. Pandemin har även medfört nya arbetssätt och den digitala anpassningen har i vissa delar accelererat. En gemensam målbild och ett enat arbetssätt avseende prioritering av resurser har varit framgångsrikt och till gagn för våra patienter. Samverkan med kommunerna har varit närmare och mer beslutsinriktad än vid normalläge.

En minskning av den planerade verksamheten har inneburit neddragningar av produktionen i både i öppen- och slutenvården från mitten av mars månad. Förmågan att snabbt ställa om verksamheten och övergå till digitala vårdformer har gett positiva effekter i form av ökad antal distansbesök. Tillgängligheten enligt vårdgarantin uppnås ej, men tillgängligheten till medicinsk bedömning inom tre dagar inom primärvården har förbättrats.

Vid årets två första månader pågick omställningsarbetet med fokus på effektiviserad bemanning och minskat behov av inhyrd personal. Den positiva utvecklingen av personalrelaterade nyckeltal vändes tydligt i samband med pandemiutbrottet i mars. Chefer på alla nivåer har haft ett utmanande och svårt uppdrag att bemanna verksamheterna och samtidigt säkerställa patient säkerheten och tillgängligheten för medborgarna i en situation med hög sjukfrånvaro bland personalen.

Luleå-Boden

Divisionen Närsjukvård Luleå-Boden har ett ekonomiskt uppdrag att vidta åtgärder som sänker kostnaderna med 159 mnkr för att under 2020 klara ett nollresultat. Resultatet per april avviker med -36 mnkr utifrån planerat målresultat. Divisionens prognos för helår 2020 visar ett underskott med 129 mnkr mot planerat resultatmål inkluderat merkostnader för pandemin. Per april har divisionen reducerat kostnaderna med 55 procent utifrån den ekonomiska handlingsplanen vilket motsvarar 27 mnkr. Orsaken till avvikelserna beror främst på att verksamheterna inte klarat att reducera kostnaderna för

egen och inhyrd personal. Från mitten av mars har i princip hela omställningsarbetet pausat och kommer att återupptas när verksamheterna återgår till normalläge. Sammantaget har divisionen en nettokostnadsutveckling på 2 procent.

Övriga länet

Division Närsjukvård övriga länet har ett ekonomiskt uppdrag att vidta åtgärder som sänker kostnaderna med 112 mnkr för att under 2020 klara ett nollresultat. Resultatet per april avviker med -20 mnkr utifrån planerat målresultat. Divisionens prognos för helår 2020 visar ett underskott på 54 mnkr mot planerat resultatmål inkluderat merkostnader för pandemin. Per april har divisionen reducerat kostnaderna med 76 procent utifrån den ekonomiska handlingsplanen vilket motsvarar 26 mnkr. Orsaken till avvikelserna beror främst på att närsjukvårdsområdena med undantag av Piteå inte klarat att reducera kostnaderna för egen och inhyrd personal. Från mitten av mars har i princip hela omställningsarbetet pausat och kommer att återupptas när verksamheterna återgår till normalläge. Sammantaget har divisionen en nettokostnadsutveckling på 1 procent.

Division Länssjukvård

Divisionen var vid årets början på rätt väg när det gäller förbättrad tillgänglighet, flöden och en förbättrad ekonomi, vilket är Divisionens viktigaste mål. Pandemin har från mitten av mars haft stor påverkan på länssjukvårdens verksamheter. En del verksamhetsområden har hälften av personalen omfördelade till andra verksamheter både inom och utom den egna divisionen. Den elektiva operationsverksamheten på alla operationsenheter har påverkats mest. Operationsavdelningen i Piteå är stängd och omgjord till intensivvårdsavdelning för covid-patienter. Antalet strukna operationer var fyra gånger så hög under vecka 12 och 13 med anledning av covid-19 jämfört med vanliga produktionsveckor och centraloperation har under april månad halverat produktion jämfört samma månad ifjol.

Triageringen av patienter för att bedöma symtom utifrån covid-19 har skapat behov av ”två flöden in” på sjukhusen, vilket har varit personalkrävande och även påverkat andra verksamheter som har fått flytta sin ingång/mottagning. Laboratoriemedicin har på kort tid ställt om verksamheten och validerat nya metoder. Behov av laboratorieanalyser har minskat med 30 procent på grund av minskade patientflöden i sjukvården generellt. Många verksamhetsområden har en hög andel patienter som är 70 år och äldre. Här ser vi att många patienter själva valt att avboka besök och diagnostiska undersökningar.

De digitala besöken har ökat kraftigt, främst under mars och april. Det har möjliggjort en annars utebliven produktion. De digitala återbesöken inklusive telefonkontakter har fördubblats jämfört med ifjol och distansbehandlingar och distanskonsultationer har mer än fördubblats.

Bemanningsituationen har också varit ansträng på grund av relativt hög korttidssjukfrånvaro under mars och april, vilket har lett till en markant ök-

ning av övertidsarbete. Tvåskift har införts för medarbetare som bemannar vissa covid-enheter.

Divisionen gör ett positivt resultat per april på 4,9 mnkr. Prognosen för 2020 visar på ett underskott på 30,7 mnkr, men det finns många osäkerheter i den, bland annat när och hur mycket operations- och mottagningsverksamheten kan ökas under året.

Division Folktandvård

Första tertialen har påverkats stort av coronapandemin. En summering från Sveriges kommuner och regioner visar att tandvården i Sverige tillsammans har tappat ca 1 miljard i intäkter under årets första månader. Effekten hos Division Folktandvård av pandemin har inte låtit vänta på sig – divisionen kopplar en betydande avvikelse mot budget till pandemin. Vissa veckor har 20 procent av personalen varit frånvarande på grund av egna sjukdomssymtom eller vård av barn. Samtidigt har patienter uteblivit i större utsträckning än vanligt. De direkta effekterna av pandemin är huvudsakligen negativa eftersom pandemin leder till produktionsbortfall. Tertialen påverkas också negativt av produktionsbortfall kopplat till lägre bemanning än planerat.

Resultatet för tertialen är -13 mnkr vilket är 6 mnkr sämre än budget. Prognosen för helåret är ett resultat på -26 mnkr, jämfört med ett budgeterat nollresultat. Den prognostiserade resultatförsämringen beror på pandemin (-18 mnkr) och på den lägre bemanningen (-12 mnkr), medan ytterligare kostnadsbesparingar bedöms ge ett plus på 4 mnkr.

Produktionsbortfallet som orsakats av pandemin och den lägre bemanningen kan divisionen inte parera med nuvarande tandläkarbemanning och gällande prioriteringsordning. Emellertid, alla övriga kostnadsposter som verksamheten kan påverka har också förändrats och är lägre än budget. Samma effekt ser man i uppföljningen av den ekonomiska handlingsplanen där en stor majoritet av kontrollpunkterna är gröna. Divisionen lyckas alltså bättre än besparingsprogrammet har anvisat och slutsatsen är att besparingsåtgärderna det senaste halvåret har haft avsedd effekt.

Men, det stora med pandemin och dess effekt på vår verksamhet är förstås att divisionen varit tvungna att reducera sin verksamhet till viss del och att det drabbat norrbottningarna. I övrigt är det samma faktorer och strukturer som påverkar divisionens resultat:

- Tillgången på legitimerad tandvårdspersonal
- Arbetssätten – flödesbaserad teamtandvård
- Effektiv analys och planering av produktion och kapacitet
- Klinikstrukturen i länet.

Division Folktandvård jobbar vidare med dessa viktiga och helt avgörande områdena.

Division Service

Detta tertiäl har kännetecknats av att många ordinarie uppdrag pausats och istället har medarbetare fått helt eller delvis nya eller förändrade arbetsuppgifter. Åtagandena i årets divisionsplan har stort fokus på ekonomi då det var det mest prioriterade området innan pandemin utbröt. Av de åtta strategiska åtgärderna är samtliga påbörjade men alla mer eller mindre förskjutna i tidplan. Arbetet med den ekonomiska handlingsplanen har gått över förväntan med en måluppfyllelse på 107 procent i april. Genomlysning av fastighetsbeståndet har genomförts av extern konsult och resulterat i en samlad bild av nuläget, vilka fastigheter regionen äger, hyr och hyr ut. Nästa steg är att fatta beslut om eventuella förändringar. Två uppdrag som fått draghjälp av pandemin är dels samarbetet över enhetsgränserna där chefer ställt upp och lånat medarbetare till varandra, dels minskningen av sjukresor. Samarbetet över enhetsgränserna har sträckts till att omfatta hela regionen och inte bara division Service. Sjukresorna har minskat till följd av att delar av den planerade vården har skjutits upp och fysiska vårdbesök ersatts av digitala. Av digitaliseringsuppdragen i divisionen är det införandet av nytt lagersystem som slutförts. Andra fördelar med pandemin är att Skype i stort sett ersatt tjänstresor, bra för både miljön och ekonomin.

Ett område som varit en stor utmaning är materialförsörjnings-processen. Material kopplat till covid-19 har tagit slut och varit svårt att få tag på.

Divisionens sjukfrånvaro under perioden uppgick till 6,6 procent vilket är en hög nivå jämfört med tidigare år. Tydligt var att när pandemin utbröt så ökade sjukfrånvaron för att sedan successivt sjunka till normala nivåer. Övertiden har minskat i divisionen jämfört med föregående år. Under mars och april beror det främst på utökande insatser kopplat till covid-19. Insatserna innefattar ombyggnationer, helgtjänstgöring och volymökningar inom materialförsörjning.

Divisionens ekonomiska resultat är 1 mnkr vilket är 11 mnkr bättre än budget för perioden. Prognosen för året är 7,5 mnkr. Periodens överskott förklaras framförallt av lägre kostnader för fastighetsrelaterade poster än planerat samt av lägre personalkostnader än plan. Prognosen är osäker och kan förändras både positivt och negativt, beroende på hur omfattande effekterna av pandemin blir.

Division Länsteknik

Division Länsteknik uppfyller i stort alla mål under perioden gällande tillgänglig och säker IT-/MT-miljö. Fortsatt arbete pågår för att säkerställa måluppfyllelse.

I paritet till länstekniks ekonomiska handlingsplan är divisionens personalkostnader 0,5 mnkr lägre än periodens budget. De något ökade sjukskrivningstalen kopplas till stor del till långtidssjukfrånvaro. Upparbetad övertid härleds till viss del till covid-19 men framförallt till utrullningen av Windows 10 och förebyggande underhåll.

Division Länsteknik redovisar ett nollresultat för perioden vilket är 1,9 mnkr bättre än budget och årsprognosen för helår 2020 landar på 2 mnkr. För perioden uppnår divisionen de ekonomiska målen med god marginal. Ett mindre antal av de identifierade kostnadsbesparingarna i genomlysningsunderlaget är genomförda. Divisionen redovisar däremot ett ansträngt läge och oro att på sikt upprätthålla ekonomiska mål och leveranser gentemot verksamheter inom regionen. Framförallt gällande bemanning kopplat till personalomsättning och rådande anställningsstopp men även beroende på pandemins utveckling och påverkan på divisionen. Divisionens särskilda verksamhetsuppdrag har under perioden prioriterats ned till stor del på grund av covid-19.

Omställningsarbetet

Totalt har 338 medarbetarförslag inlämnats till och med första veckan i maj. Alla förslag tas omhand. Förberedelsearbete pågår för en återkoppling på medarbetarförslag gällande inköp, upphandling och avtal som kommer att publiceras på omställningssidan. Den senaste månaden har arbete pågått med sammanställning och analys av medarbetarförslag som hör hemma inom HR, Avdelningen för regional utveckling, Division Service och Division Länsteknik. Vissa av genomlysningarna har genererat fördjupade analyser. Bland dessa kan nämnas Tillhandahålla hjälpmedel, Materialförsörjning och Avgiftsbelägga förnyelse av recept. Parallellt med vårt interna omställningsarbete fortlöper konsultuppdragen Översyn av innehåll i samtliga fem sjukhus och Översyn av stabs- och ledningsfunktioner samt övriga stödfunktioner i enlighet med tidplanen. Många medarbetarförslag hör hemma i vårdverksamheterna. Dessa tas omhand och sammanställts men med respekt för hög arbetsbelastning och prioriterade insatser kopplat till Corona/covid-19 så har regionledningen beslutat att hänskjuta fördjupad analys med tillhörande åtgärdsförslag till senhösten 2020.

Aktuella händelser

Covid-19

Norrbottnen har i dagsläget ca 440 konstaterade fall av covid-19 men mörkertalet bedöms som stort. Antalet patienter som vårdas i intensivvård har minskat under maj och vårdkapaciteten för covid-19 har varit tillräcklig under perioden. Det finns dock ett ökande behov av rehabilitering efter tillfrisknande vilket vården också måste kunna möta. Den avtrappning i smittspridningen som kan skönjas under maj innebär att planering för återställande av pausad verksamhet kan påbörjas. Regionen beslutade den 27 maj att sänka beredskapsläget från förstärkningsläge till stabsläge. Utökad provtagning har inletts under maj och kommer succesivt trappas upp i takt med att nödvändiga resurser för provtagning och analys tillgängliggörs. Provtagningar innefattar både vårdpersonal, patienter och övriga norrbottningar i varierande grad.

Regionen i media

Publiciteten i lokala medier har uteslutande handlat om pandemin och hur den hanteras. Medietrycket har under en period avmattats något, men i samband med att regeringsföreträdare uttalat sig om provtagning har intresset återigen ökat.

Region Norrbottens pressträffar väcker fortfarande stort intresse bland de lokala redaktionerna och uppslutningen fortsätter att vara god. Kommunikationsavdelningen bedömer att de talespersoner som medverkar på pressträffarna har stor genomslagskraft och att de har fått medborgarnas förtroende. Smittskyddsläkaren är en viktig nyckelperson i all kommunikation kring pandemin. Från och med andra halvan av maj upphör regionen med de veckovisa pressträffarna. Framöver kommer pressträffar hållas när behov finns.

Information från verksamheten

Division Närsjukvård

Utökade möjligheter till videobesök och digital vård

Under april och maj har ett antal verksamheter startat införande av videolösningen Visiba Care för digitala besök/återbesök. Bland de första verksamheterna finns: barnmottagningen, kirurgi, ob/gyn, hudmottagning och reuma på Sunderbyn, psykiatri i Gällivare, Mjölkkuddens hälsocentral, Råneå hälsocentral och Arjeplogs hälsocentral. Efterfrågan är dock stor och många verksamheter står på kö.

Region Norrbottens digitala hälsocentral, Digitalen, har i april gått in i nästa steg och kopplat på fyra hälsocentraler. Det betyder att de som söker hälsocentralen via Call-me i talsvaret blir hänvisade till regionens hemsida (www.norrboten.se/digitalen) där de kan välja sin hälsocentral. Hälsocentralerna Örnäset, Sanden, Pajala och Kalix finns med i steg två. Under hösten ska resterande hälsocentraler inom regionen kopplas på liksom de privata hälsocentraler som önskar det.

Psykiatri i både Gällivare och Luleå har under april och maj utbildat medarbetare inom internetbaserad kognitiv beteendeterapi (iKBT) som gör att de kan börja erbjuda digitala KBT-behandlingar för ångest och oro. Behandlingen startar ofta med ett fysiskt möte som därefter följs av digitala möten eller via telefon. Patienten följer ett behandlingsprogram via Stöd och behandlingsplattformen på 1177. Behandlingsplattformen finns redan idag på flera av länets hälsocentraler och används för behandling av ångest, oro och smärta och värk, stress samt ett program för sömnstöd. Till hösten introduceras även tobaksavvänjning via stöd- och behandlingsplattformen.

Under april och maj har förberedelser gjorts för införande och test av hemmonitorering av hjärtsviktpatienter vid Pajala hälsocentral. Ett femtontal patienter som är intresserade och ingår i målgruppen kommer delta i en testgrupp med start första veckan i juni. Målet är att öka tillgängligheten för

patienterna samtidigt som trycket på hälsocentralerna minskar. Genom strukturerad uppföljning och hemmonitorering för att upptäcka försämringar och möjliggöra tidigare intervention förväntas ett flertal positiva effekter; minskat antal akuta besök, ökad trygghet för patienterna, ökad delaktighet och kunskap genom kontinuerlig kontakt och råd till egenvård. Risken för smittspridning minskas också när behovet av fysiska besök blir mindre. Piloten vid Pajala hälsocentral ska pågå under sex månader och utvärderas löpande.

Division Folktandvård

Kompetensförsörjning

Trenden med färre antal anställda inom folktandvården fortsätter med ett stort antal pensionsavgångar kommande fem år. Inför sommarsemestrarna är det i år 73 sökande tandvårdsstudenter till sommarjobb vilket är något fler än ifjol. Även antalet sommarjobbansökningar från studerande tandläkare har ökat senaste åren. I år kommer totalt 41 tandvårdsstudenter att sommarjobba vilket är en ökning med sju sedan föregående år. Av dessa studerar 29 till tandläkare, två till tandhygienist, sju till tandsköterska och två till tandtekniker. Av de tandsköterskestudenter som tog examen vid utbildningen i Luleå april 2020 har folktandvården hittills anställt sju. Det finns ett ökat intresse även från tandläkare från södra Sverige, främst är de intresserade av tillfälliga anställningar under sommaren.

Ett positivt exempel från en av våra kliniker där bemanningen varit mycket låg senaste åren är folktandvården i Boden. De har under 2019/2020 hittills ökat sina tandläkarresurser med tre tandläkare. Hösten 2020 kommer förhoppningsvis ytterligare en EU-tandläkare att bli klar med legitimationen. I Boden arbetar även två tredjelandsstandläkare som tandsköterskor där förhoppningen är att även dessa med tiden ska kunna arbeta som svensklegitimerade tandläkare.

Produktions- och kapacitetsplanering

Folktandvårdens rekryteringsproblem har senaste åren blivit allt större, speciellt vad gäller tandläkare. För att klinikerna ska klara sina uppdrag med tillgängliga resurser har divisionen tagit fram ett verktyg för produktions- och kapacitetsplanering.

Produktionen beräknas utifrån antal kallelser under året inom de olika prioriteterna avgiftsfri tandvård för barn och unga, funktionshindrade patienter, äldre över 80 år och frisktandvårdspatienter. Den visar hur många kallelser varje klinik bör hinna med per vecka för att i slutet av året ha klarat av sitt uppdrag. Kapaciteten beskrivs utifrån tandläkartimmar per vecka för planerade och akuta besök. Med hjälp av dessa underlag kan vårdläget och bemanningen för respektive klinik analyseras. Det har resulterat i en omorganisation från och med 2020 där mer välbemannade kliniker ingår i samma område som kliniker med svårare rekryteringsläge.

Division Service

Beredskapslager

Materialförsörjningen är fortsatt en stor utmaning. Material kopplat till covid-19 har tagit slut och varit svåra att få tag i. Både inköpare och lagerpersonal har fått arbeta hårt med att hitta lösningar för att få utlevererat rätt material till rätt mottagare i tid. Nya lösningar har fått prövas i form av ersättningsprodukter, andra leverantörer, begränsningar av beställningar och prioritering av produkter och kunder.

Ett beredskapslager håller på att byggas upp för att säkra materialtillgången inför en eventuell våg två och tre av covid-19. Det avser artiklar som sprit och desinfektionsdukar, mun- och andningsskydd, handskar, förkläden, toapapper och torkrullar, visir, avfallsbehållare, sopsäckar och tvål. Sedan en tid hyrs externa lokaler för lagring, dels på grund av utrymmesbrist på Länservice men också för att kunna lagra brandfarlig vätska i de mängder som behövs. Möjligheter att utöka lagringsytorna ytterligare utreds.

Ombyggnationer

På alla sjukhusen har ombyggnationer gjorts för att kunna separera covid-patienter från övriga patienter. Provisoriska väggar har byggts, åtgärder för medicinska gaser och skyltning har vidtagits. Ventilationsåtgärder och slussbyggen har genomförts för att få till rätt undertryck och luftväxling i lokalerna. Antalet respiratorplatser för covid-19 smittade har utökats med elva platser vid Piteå sjukhus, sex platser i Sunderbyn och sex platser i Gällivare. Utöver detta har fler sjukvårdsplatser för covid-19 patienter byggts. På hälsocentralerna har lokalanpassningar vidtagits för att kunna utföra provtagning på misstänkta covid-19 patienter.

Sjukresor

Ett samarbete mellan divisionen och taxibolag i länet har resulterat i ett arbetssätt för att transportera smittade och misstänkt smittade covid-patienter till och från sjukhusen. Det innefattar en lösning med plexiglas mellan fram- och baksäte samt rutiner för användning av smittskyddsutrustning och andra smittskyddsåtgärder vid transport.

Samarbete över enhetsgränser

Samarbetet över enhetsgränser har ökat som en följd av pandemin. Enheter inom materialförsörjning, som lager och inköp har dagliga möten och hjälps åt för att tillgodose sjukvårdens behov av covid-material. Administrativa enheter från Administrativt stöd och utveckling har stöttat Länservice kontinuerligt med att märka och packa produkter. Många enheter har bidragit med resurser till inventering av sjukvårdsmaterial. De enheter som har sjukvårdsutbildade medarbetare har stöttat vårdverksamheter.

Vårdnära service

Divisionen har under perioden avslutat uppsägningsprocessen för vårdnära serviceverksamheten. I Sunderbyn var 34 medarbetare berörda i övertaligheten varav 18 personer blev uppsagda på grund av arbetsbrist eftersom de

tackat nej till de tjänster de blev erbjudna. Övriga har fått nya tjänster i regionen. I Kalix var sju medarbetare berörda av övertaligheten varav sex personer blev uppsagda på grund av arbetsbrist. Förhandlingar är genomförda med de fackliga organisationerna och uppsägningarna genomförda. Anställningarna avslutas oktober 2020.

Nytt textilavtal

Nytt textilavtal är klart och leverantör blev Textilia. Avtalet gäller från 2021-03-01 till och med 2026-02-28 med möjlighet att förlänga 1+1 år. Arbete pågår med att förbereda för driftsättning av det nya avtalet.

Regionstaben

Ny styrning och affärsmodell för Inera

Inera utvecklar och förvaltar nationella tjänster inom e-hälsa och digitalisering på uppdrag av regioner och kommuner. Verksamheten ägs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillsammans med enskilda regioner och kommuner. Styrelse och ledning för Inera har gjort en översyn av styrmodeller, strategi och innehåll i verksamheten. Översynen innehåller ny struktur för styrning, ny strategi och ett förslag till långtidsplan för perioden 2020 till 2025. Förändringen i strategin innebär främst att Inera ska koncentrera sig på gemensam infrastruktur och arkitektur (ramverk för utveckling av lösningar inom specifika områden). I detta innefattas 1177 Vårdguiden. Det innebär en efterfrågad fokusering av verksamheten och en tydligare roll för Inera som ansvarig för sektorns grundläggande infrastruktur.

Strategin med tillhörande budget för 2021 fastställdes på ägarrådet den 13 maj. Långtidsplanen introducerades då men ska beredas bland ägarna inför ett extra ägarråd hösten 2020. Planen pekar på en betydande kostnadsökning för drift och utvecklingen av Ineras tjänster under kommande femårsperiod. Regionen kommer att bereda ärendet och ge återkoppling.

Brandsäkerhet

En ny grundläggande brandutbildning har lanserats för regionen. Utbildningen har tagits fram av en arbetsgrupp med brandskyddsexperter från tio regioner. Utbildningen riktar sig till samtliga medarbetare och är en del av ett långsiktigt förändringsarbete inom brandssäkerhetsområdet för säkra vårdmiljöer. Målet med utbildningen är att skapa förståelse för hur brand kan förbyggas samt att kunna agera i händelse av brand. Som ett komplement till den grundläggande brandutbildningen har regionen i egen regi lanserat ytterligare tre utbildningsnivåer som inriktar sig på praktiska moment, där medarbetarna övas i att kunna agera enligt verksamhetens egna rutiner för brand och utrymning.

Transport av smittförande avfall

Under rådande situation med covid-19 sjukfall produceras stora volymer smittförande avfall från regionens sjukhus och hälsocentraler. Regionen ombesörjer även frakt och destruktion av farligt avfall från kommuner och externa vårdgivare. För att kunna hantera volymerna och reducera kostna-

derna för transport och destruktion tog regionen tidigt en inriktning att tillämpa Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps reviderade beslut om transport av avfall i samband med covid-19. Beslutet innebär att det smittförande avfallet från länets sjukhus placeras i plastsäckar och transporteras i slutna containrar till förbränningsanläggningen.

Domstolsbeslut gällande begäran om utlämnande av handling

En person har begärt att få ta del av två skriftliga yttranden skrivna av hälso- och sjukvårdspersonal inom Region Norrbotten. Dessa skriftliga yttranden har upprättats i samband med att regionen utfört en händelseanalys i ett Lex-Maria ärende som därefter skickats till IVO. Personen har begärt ett skriftligt beslut.

När regionen upprättar en händelseanalys förs anteckningar över aktuell händelse. Dessa anteckningar sparas inte när händelseanalysen är upprättad och det bifogas inte med Lex-Maria anmälan. De begärda handlingarna finns således inte i den akt som tillhör Lex-Maria ärendet hos Region Norrbotten. Regionstyrelsen har i beslut daterat den 26 mars 2020 anfört att de skriftliga yttrandena som gjorts i samband med händelseanalysen inte är att anses som yttranden i något ärende inom myndigheten. Personen överklagade regionens beslut. Kammarrätten i Sundsvall har i dom den 5 maj 2020 anfört att det inte finns skäl att ifrågasätta vad regionstyrelsen anfört. Eftersom det inte finns några handlingar att lämna ut ska personens överklagande avslås.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA) bildades år 2015 för att tillhandahålla ambulansflyg till medlemmarna tillika samtliga regioner. Syftet med kommunalförbundet är att effektivisera ambulansflyget för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Förberedelse och uppbyggnad av verksamheten har pågått sedan start. KSA har upphandlat sex flygplan vilka är under tillverkning och planerad levereras är under våren 2021. Ambulansflygverksamheten är planerad att driftsätta under 2021.

Upphandling av flygambulanstjänst utannonserades i september 2019. Upphandlingen är komplex och under arbetets gång framkom det behov av förändringar vilket medförde att upphandlingen fick avbrytas i oktober. Därefter har arbete pågått med att även utreda andra lösningar och förbundsstyrelsen beslutade i januari att bordlägga beslutet av ny upphandling. Styrelsen har under våren inbjudit till ägardialog om vilken lösning KSA ska gå vidare med. Frågeställningen gäller om KSA ska upphandla flygambulanstjänst inklusive drifttillstånd eller om KSA ska införskaffa eget drifttillstånd, det vill säga bilda eget flygbolag.

KSA förbundsfullmäktige har den 7 maj, med utgångspunkt från genomfört ägarsamråd, beslutat om fördjupad beredning av vissa frågor för att få ett bättre beslutsunderlag vid fullmäktigemötet den 11 juni då beslut ska fattas i frågan. I beredningen ingår utvalda representanter av regionernas regiondi-

rektörer och ekonomidirektörer. Regionens avtal med befintlig flygambulansoperatör upphör att gälla 2021-12-31.

Norrbottens hälsoguide

En hälsoguide har skickats ut till länets 125 000 hushåll. Guiden ger råd och tips som bidrar till en hälsosam och fungerande vardag för de norrbottningar (70+ och riskgrupper) som nu måste begränsa sina nära relationer och isolera sig mer än vanligt. Det är inte bara covid som gör människor sjuka idag. Kännetecknande för informationen är att den hänvisar till telefonnummer (inte bara hemsidor) att ringa för olika behov, under olika tider på dygnet samt på olika språk. Guiden togs fram på efterfrågan av verksamheterna och tillsammans med länsstyrelsen och svenska kyrkan.

Hälsoguiden kompletteras med en hälsoföljetong i P4 Norrbotten där förmiddagsstudion och eftermiddagsstudion fördjupar sig i olika ämnen som guiden tar upp. Exempelvis; tobak, alkohol, fysisk aktivitet, stress, sömn, osv men också information om stödlinjer och vilken hjälp man kan få med att handla och hämta mediciner. Hälsoföljetongen förväntas få hög träffsäkerhet mot avsedd målgrupp då de tillbringar mycket tid hemma – ofta bara med radion och tv:n som enda sällskap. Hälsoföljetongen kommer att pågå fram till sommaren. Folkhälsocentrum men också länsstyrelsen och svenska kyrkan bidrar med sakkunniga från en mängd olika områden.

Utöver utskicket till hushållen har folkhälsocentrum och smittskydd tagit fram en text till upphandlade tolkleverantörer med information om covid-19 och hur vi hjälps åt att minska smittspridningen. Sedan mars inleds alla regionens tolkuppdrag med covid-information vilket varit mycket uppskattat.

Utvecklingsarbeten

Projekt

De projekt som prioriterats under första tertialen är införande av Digitalen, införande av Digitala vårdbesök, ledningsuppdrag för omställningen, Framtidens vårdinformationsstöd, Tyst Vårdmiljö och Aweria Ambulance.

Ny app lanserad för videobesök

I samband med att regionen stegvis börjar införa en ny lösning för digitala videobesök med patienter har en ny app som heter ”Vård i norr” lanserats för iPhone och Android. Den används för de patienter som ska ha videomöte med regionen. Lanseringen är ett första steg mot att skapa en app för de digitala tjänster som regionen har utöver de nationella på 1177.se. I appen finns redan nu möjlighet att ansluta till 1177.se samt Digitalen.

Robotisering av administrativa processer

Projektet Robotisering av administrativa processer (RPA) har pausats på grund av att effektiviseringarna uteblivit till följd av höga kostnader för driftsättning och support då det varit konsultkrävande. Det visade sig också

att de förutsättningar som krävs för RPA till olika grad saknades i de flesta processerna. Det finns således ett grundläggande behov av att strukturera och digitalisera processerna i högre utsträckning innan RPA kan få full effekt. Beslut togs i Utvecklingsrådet i mars att jobba med digitalisering för att sedan återuppta arbetet med robotisering.

Patientsäkerhet

Patientsäkerhetsplan

En ny plan för det systematiska patientsäkerhetsarbetet har tagits fram. Planen bygger på Socialstyrelsens nationella handlingsplan och utgör en struktur för det strategiska och verksamhetsnära patientsäkerhetsarbetet. En handlingsplan ska tas fram kopplat till patientsäkerhetsplanen. Följande fem fokusområden ingår i planen.

- Tillförlitliga och säkra system och processer
- Öka kunskap om inträffade vårdskador
- Säker vård här och nu
- Stärka analys, lärande och utveckling
- Öka riskmedvetenhet och beredskap

Avvikelser som berör patienter med Covid-19

Patientsäkerhet har följt upp patientrelaterade avvikelser och klagomål som är relaterade till covid-19. I slutet av april 2020 hade 78 avvikelser och fyra klagomål inkommit. Avvikelserna rör i huvudsaklig del provtagning/provhantering, brister i informationsöverföringen mellan enheter, problem med ambulanstransporter och sjukresor relaterat till covid-19 patienter och avsteg från rutiner/riktlinjer samt skyddsutrustning. Av de klagomål som inkommit rör det sig främst om oro från riskpatienter att de vid sina besök inom hälso- och sjukvården ska blandas med misstänkta covid-19 smittade.

Lex Maria

Hittills i år har tio lex Maria anmälningar skickats till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Flertalet av dessa rör ärenden från 2019. Sex av ärendena rör fördröjd diagnos och behandling, två rör vård och behandling, ett fallskada och ett suicid. Av ärendena avser sex stycken män och fyra kvinnor. Utöver dessa tillkommer det ytterligare tolv ärenden som är under utredning för ställningstagande om lex Maria anmälan ska göras eller inte.

De långa utredningstiderna beror till stor del på brist på erfarna analysledare. Alltfler analyser berör också flera verksamheter vilket kräver samordning och medverkan från flera enheter. Utredningarna är resurskrävande och under rådande coronapandemi har arbetet försvårats eftersom verksamheten varit tvungna att omprioritera sina resurser.

Aktuella tillsynsärenden

Sammanlagt pågår fyra tillsynsärenden för 2020. Tre är riktade mot uppföljningen av åtgärder relaterat till lex Maria ärenden. Den fjärde tillsynen är ett omfattande ärende där IVO följer upp åtgärder relaterade till det systematiska patientsäkerhetsarbetet i primärvården. IVO har inriktat sig på remisshanteringen, förskrivningen av läkemedel, journaldokumentation och uppföljning av vissa sjukdomstillstånd samt kompetensförsörjningen.

Vårdskador

Preliminära resultat av journalgranskningen för 2019 visar att andelen patienter inom slutenvård som drabbats av en eller flera vårdskador uppgår till 6,3 procent. Det är en minskning från 2018 då det var 7,1 procent. Andelen vårdtillfällen med vårdskada är 5 procent. Vårdrelaterade infektioner (VRI) är det största vårdskadeområdet följt av trycksår och blåsoverfyllnad.

Punktprevalensmätningar

För att identifiera skador i vården används punktprevalensmätning (PPM) som en metod för uppföljning. PPM-mätningar innebär att ett visst fenomen observeras och dokumenteras under en bestämd dag. Utsedd personal på slutenvårdsavdelningar går då igenom samtliga inneliggande patienter och bedömer förekomst av till exempel trycksår enligt ett särskilt formulär. I föregående rapport rapporterades resultat från 2020 års punktprevalensmätning för trycksår. Regionen har även deltagit i de årliga nationella punktprevalensmätningarna för vårdrelaterade infektioner (VRI) och följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler (BHK). I en nationell jämförelse för BHK har Norrbotten den lägsta följsamheten i riket, men jämfört med föregående år så har regionen förbättrat sina egna resultat med 8,3 procentenheter till 72,6 procent. Rikssnittet ligger på 82,7 procent. Resultaten för PPM-mätningen inom vårdrelaterade infektioner (VRI) visar att andelen ligger på 12,9 procent VRI hos inneliggande patienter. Motsvarande siffra föregående år var 9,5 procent. Lunginflammation är den vanligast förekommande vårdrelaterade infektionen följt av urinvägsinfektion. På grund av att SKR inte gjort någon sammanställning nationellt för VRI i år kan ingen jämförelse med riket göras. Följsamhet till BHK och kunskap om riskfaktorer är grundläggande i det förebyggande arbetet mot vårdrelaterade infektioner.

Information från nämnderna

Regional utveckling

Coronapandemins påverkan på kulturområdet

Region Norrbottens kulturverksamheter har snabbt anpassat sig och hittat nya sätt att nå ut till medborgarna under rådande pandemi. Mycket har ställts in och flyttats fram, men nya samarbeten och aktiviteter har också tagit form. Norrbottensmusiken har bland annat skapat #norrbottenssessions. Det är en digital repertoar från de olika ensemblerna, varvat med intervjuer och en

inblick i den dagliga träningen som kan tas del av via sociala medier. I de främjande verksamheterna efterfrågas bland annat utbildningar i avtalsskrivning och olika digitala verktyg. Norrbottens museum har påbörjat ett arbete med att samla in medborgarnas upplevelser och tankar om coronaviruset och dess effekter. Insamling sker via ett webbformulär där även bilder och filmer kan laddas upp. Materialet blir ett tidsdokument som kan komma att användas i närtid men också att bevaras för framtiden.

Utifrån täta dialoger och de enkäter som kommuner och kulturorganisationer i Norrbotten har besvarat, har regionen satt in ett antal åtgärder för att mildra de negativa effekterna av Coronapandemin. Bland annat har regionen infört ett arbetsstipendium för egen konstnärlig utveckling för yrkesverksamma inom områdena: bild- och form, slöjd, teater, musik, dans, litteratur och film. Intresset för stipendiet är stort och ett 30-tal ansökningar kom in de första dagarna.

Kulturplanen förlängs ett år

Nämnden för Regional utveckling beslutade den 2 juni att godkänna en förlängning av Kulturplan för Norrbotten 2018-2021 och Regional Biblioteksplan 2018-2021. Planen förlängs med ett år för att omfatta även 2022. Förlängningen görs med anledning av coronapandemin. Arbetet med att ta fram en ny kultur- och biblioteksplan tar drygt ett år och skulle ha påbörjats under hösten 2020. Processerna innefattar många dialoger och nära samverkan för att skapa bra förutsättningar och förankring. En förlängning av nuvarande planer med ett år ger bättre förutsättningar för detta då många kommuner, företagare och organisationer under hösten kommer att fokusera på frågor kopplat till omstart och återhämtning.

Patientnämnden

Delårsrapport

Första tertialen 2020 registrerades 301 patientnämndsärenden, vilket är i stort sett oförändrat jämfört med samma period ifjol. Antalet ärendet ökade med 15 procent under årets två första månader, följt av en minskning under mars och april vilket troligen kan kopplas till utbrottet av covid-19.

Det ekonomiska utfallet första tertialet visar på en ekonomi i balans samt en måluppfyllelse i fem av nio av nämndens mål. Två av målen följs endast upp per helår. Patientnämnden ansvarar för två kostnadsställen, det ena avsett för patientnämndens politiska verksamhet och det andra för stödpersonsverksamheten. Utfallet visar på ett överskott jämfört med prognostiserat utfall för första tertialet för nämndens båda kostnadsställen. Bedömningen är att stödpersonsverksamheten bör kunna genomföras inom tilldelad budget på helår. Svårigheter finns dock att göra prognoser då utfallet är beroende av antalet stödpersonsuppdrag som nämnden inte kan styra över. Nämndens eget kostnadsställe kommer troligen att generera ett överskott då den regionkonferens som var planerad till maj månad i Region Jämtland Härjedalen blev inställd med anledning av covid-19.

Grundläggande granskning av patientnämnden 2019

Regionens revisorer har granskat patientnämndens ansvarsutövande 2019. Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om nämndens verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Revisionens samlade bedömning är att patientnämnden bedriver verksamheten på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt. Däremot bedömer revisionen att patientnämnden inte bedriver verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt helt tillfredsställande sätt samt att nämndens internkontroll inte är helt tillräcklig.

Patientnämnden delar i stort revisionens bedömningar och kan glädjande konstatera att nämnden arbetar i rätt riktning. Vidtagna åtgärder har resulterat i en väl fungerande verksamhet som ger möjlighet till fortsatt utvecklingsarbete bland annat avseende nämndens interna kontroll. Patientnämnden har under de senaste åren arbetat med att utveckla sitt arbete med målstyrning, ekonomi, uppföljning och intern kontroll. Samtidigt har arbete pågått med verksamhetsutveckling inom både klagomåls-/synpunktshanteringen och stödpersonsverksamheten. Allt har inte kunnat genomföras på direkten utan arbetet fortsätter under innevarande år och kommer att fortsätta framöver.

Beslut från Justitieombudsmannen

En anmälan till Justitieombudsmannen (JO) gjordes 2019 av en anhörig som vänt sig till patientnämnden med ett ärende som sedan inte registrerats och utretts i behörig ordning. Patientnämnden yttrade sig till JO den 11 april 2019 och JO riktar nu i sitt beslut kritik mot patientnämnden för bristfällig hantering av ett framställt klagomål.

Nämnden medgav i sitt yttrande till JO att den brustit i handläggningen när ärendet inte registrerats. Nämnden kunde konstatera att ärendet inte handlagts i enlighet med nämndens handlägningsrutin. När felet uppdagades genom att anmälaren kontaktade patientnämnden hanterades dock ärendet skyndsamt och ett yttrande från vården kunde delges anmälaren inom ett par veckor.

Den kritik som JO riktar mot patientnämnden är befogad och nämnden beklagar det inträffade. Nämnden ser allvarligt på händelsen men kan också konstatera att dagens handlägningsprocess inte är densamma som vid tiden för den kritiserade händelsen och att handlägningsrutinerna nu efterlevs.

Bilagor

Ekonomirapport

Hälsocentralernas resultat

Produktion och tillgänglighet

Personalrapport

Divisionernas delårsrapporter